

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

L. A. GEELHOED

prednesené 1. decembra 2005¹

I — Úvod

1. V prejednávanej veci sa Komisia žalobou podanou na základe článku 141 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Zmluva ESAE“) domáha, aby Súdny dvor určil, že Spojené kráľovstvo si tým, že obyvateľstvo Gibraltáru vopred neinformovalo o opatreniach na ochranu zdravia, ktoré majú byť prijaté v prípade rádiologickej havarijnej situácie v súvislosti s prítomnosťou ponorky Royal Navy s jadrovým pohonom v prístave Gibraltár, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 5 ods. 3 smernice Rady 89/618/Euratom (ďalej len „smernica 89/618“).²

2. Hlavnou otázkou v prejednávanej veci jednoducho je, či sa pre rozhodnutie v tejto veci použijú zásady, ktoré Súdny dvor prijal nedávno vo svojom rozsudku Komisia/Spojené kráľovstvo, C-61/03³. V uvedenej veci

Súdny dvor odmietol tvrdenia Komisie, podľa ktorých Spojené kráľovstvo tým, že jej nepredložilo všeobecné informácie týkajúce sa projektu zneškodňovania rádioaktívneho odpadu spojeného s likvidáciou jadrového reaktora, ktorý bol pôvodne využívaný na vojenské účely, si nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 37 AE. Podstatou odôvodnenia Súdneho dvora bolo, že

„... neprítomnosť akejkolvek odchýlky v spomenutej Zmluve, ktorá by stanovovala spôsoby, podľa ktorých by boli členské štáty oprávnené dovoľávať sa a chrániť [svoje základné záujmy národnej obrany], umožňuje vyvodiť záver, že činnosti spadajúce do vojenskej oblasti sú vylúčené z pôsobnosti tejto Zmluvy.“

¹ — Jazyk prednesu: angličtina.

² — Smernica Rady 89/618/Euratom z 27. novembra 1989 o informovaní verejnosti o opatreniach na ochranu zdravia, ktoré sa majú uplatniť, a o krokoch, ktoré sa majú vykonať v prípade rádiologickej havarijnej situácie (Ú. v. ES L 357, s. 31; Mim. vyd. 15/001, s. 366).

³ — Rozsudok z 12. apríla 2005, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-61/03, Zb. s. I-2477.

3. Otázka teda znie: Je vzhľadom na vyššie uvedený záver možné postupovať v prejednávanej veci odlišným spôsobom?

II — Právny rámec

4. Článok 30 AE, ktorý je súčasťou hlavy II kapitoly 3 AE nazvanej „Ochrana zdravia“, stanovuje, že „v rámci Spoločenstva budú stanovené základné normy ochrany zdravia verejnosti a zdravia pracovníkov voči nebezpečenstvu ionizačného žiarenia....“

5. Článok 31 AE stanovuje, že „... základné normy stanoví po porade so Zhromaždením Rada kvalifikovanou väčšinou, na návrh Komisie, ktorá jej postúpi získané stanoviská výborov“. Tento článok predstavoval právny základ smernice 89/618, ktorej cieľom je „na úrovni spoločenstva definovať spoločné ciele týkajúce sa opatrení a postupov na informovanie verejnosti s cieľom zlepšenia operatívnej ochrany zdravia, ktorá sa poskytuje v prípade rádiologickej havarijnej situácie“⁴.

6. Na tento účel smernica stanovuje členským štátom tri kategórie informačnej povinnosti: prvá sa týka informovania obyvateľstva, ktoré by mohlo byť postihnuté v prípade rádiologickej havarijnej situácie (článok 5); druhá sa týka informovania obyvateľstva,

ktoré bolo v prípade vzniku rádiologickej havarijnej situácie skutočne postihnuté (článok 6); a tretia sa týka informovania osôb, ktoré sa môžu zúčastniť na organizácii havarijnej pomoci v prípade rádiologickej havarijnej situácie (článok 7).

7. Pokiaľ ide o prvú kategóriu, článok 5 smernice 89/618 stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby obyvateľstvo, ktoré by mohlo byť postihnuté v prípade rádiologickej havarijnej situácie, [5] dostalo informácie o opatreniach na ochranu zdravia, ktoré sú v takejto situácii uplatniteľné, a o činnostiach, ktoré by sa mali vykonať v prípade takejto havarijnej situácie.

2. Poskytované informácie musia obsahovať najmenej tie časti, ktoré sú uvedené v prílohe I.

3. Tieto informácie sa oznámia obyvateľstvu uvedenému v odseku 1 bez toho, žeby o ne požiadalo.

4 — Článok 1 smernice 89/618.

5 — Pojem „rádiologická havarijná situácia“ je definovaný v článkoch 2 a 3 smernice 89/618.

4. Členské štáty aktualizujú tieto informácie a rozširujú ich v pravidelných intervaloch a vždy, ak nastanú závažné zmeny v opatreniach, ktoré opisujú. Tieto informácie budú verejnosti trvale dostupné.“

8. Článok 4 smernice 89/618 definuje „obyvateľstvo, ktoré by mohlo byť postihnuté v prípade rádiologickej havarijnej situácie, takto: akákoľvek skupina obyvateľstva, pre ktorú členské štáty vypracovali intervenčné plány pre prípad rádiologickej havarijnej situácie“.

9. Príloha I smernice 89/618 definuje vopred podávané informácie uvedené v článku 5 ako: 1. základné údaje o rádioaktivite a ich účinkoch na ľudí a na životné prostredie; 2. rôzne typy uvedených rádiologických havarijných situácií a ich následky na verejnosť a životné prostredie; 3. havarijné opatrenia predpokladané na varovanie, ochranu a pomoc verejnosti v prípade rádiologických havarijných situácií; a 4. príslušné informácie o činnostiach, ktoré má vykonať verejnosť v prípade rádiologických havarijných situácií.

nom „HMS Tireless“ na účel uskutočnenia opráv po menšej nehode, ku ktorej došlo v oblasti Stredozemného mora a ktorá zasiahla jej jadrový reaktor. Tieto opravy trvali do mája 2001. V priebehu roka 2000 Komisia dostala šesť sťažností týkajúcich sa opravárenských prác, na základe ktorých požiadala vládu Spojeného kráľovstva, aby jej oznámila informácie týkajúce sa uvedených opráv a informácie poskytnuté obyvateľstvu, pokiaľ ide o opatrenia na ochranu zdravia, ktoré je potrebné vykonať v prípade rádiologickej havarijnej situácie.

11. V odpovedi na jej žiadosť vláda Spojeného kráľovstva uviedla, že podľa jej názoru je Zmluva ESAE uplatniteľná len na civilné a obchodné, a nie na vojenské využitie jadrovej energie. Zásahový plán pre zónu Gibraltáru označený ako Gibraltar Public Safety Scheme (ďalej len „GIBPUBSAFE“), ktorý stanovuje základné informácie a pokyny týkajúce sa opatrenia, ktoré má prijať ministerstvo obrany Spojeného kráľovstva a orgány vlády Gibraltáru v prípade havárie vojenskej lode s jadrovým pohonom, je navyše prístupný vo verejnej knižnici v Gibraltári.

III — Skutkový stav a konanie

10. V máji 2000 zakotvila v prístave Gibraltár ponorka Royal Navy s jadrovým poho-

12. Keďže Komisia dospela k záveru, že GIBPUBSAFE nebol v súlade so smernicou

89/618, zaslala výzvu a neskôr aj odôvodnené stanovisko, na základe ktorého bola podaná žaloba v prejednávanej veci.

13. V prejednávanej veci predložili písomné pripomienky Komisia, Spojené kráľovstvo a Francúzska republika ako vedľajší účastník konania na podporu Spojeného kráľovstva. Spojené kráľovstvo navrhlo spojenie konania s vecou C-61/03 z toho dôvodu, že predmetom obidvoch vecí bola otázka, či sa Zmluva ESAE vzťahuje na vojenské použitie jadrovej energie. Hoci Komisia s uvedeným návrhom súhlasila, spojenie konaní bolo nakoniec zamietnuté z dôvodu, že sa uvedené veci nachádzali v rôznych štádiách konania. Rozsudok vo veci C-61/03 bol vynesený 12. apríla 2005. V prejednávanej veci sa pojednávanie uskutočnilo 13. októbra 2005 a zúčastnili sa ho všetci účastníci konania.

IV — Tvrdenia účastníkov konania

A — Komisia

14. Vo svojich písomných pripomienkach Komisia vychádza z tvrdenia, že hlava II kapitola 3 AE, ktorej súčasťou je článok 31 AE, je uplatniteľná na všetky zdroje ionizačného žiarenia vrátane žiarenia z vojenských činností. Komisia uvádza, že ide o rovnakú otázku, aká bolo položená vo veci C-61/03,

a opakuje niektoré svoje tvrdenia urobené v uvedenej veci. Osobitne zdôrazňuje, že Spoločenstvo by nebolo schopné plne a efektívne dosiahnuť ciele Zmluvy ESAE, ak by sa pôsobnosť ustanovení predmetnej Zmluvy o ochrane zdravia nevzťahovala na všetky zdroje ionizačného žiarenia vrátane zdrojov z vojenských činností.⁶

15. Počas pojednávania však Komisia spomína rozsudok Súdneho dvora vo veci C-61/03, podľa ktorého činnosti vo vojenskej oblasti nespádajú do pôsobnosti Zmluvy ESAE. Predsa len sa snaží odlíšiť uvedený rozsudok. Komisia je toho názoru, že uvedenú vec nie je možné klasifikovať ako spadajúcu do „vojenskej oblasti“, keďže informácie, ktoré sa majú poskytnúť podľa článku 5 ods. 3 smernice 89/618, sa jednoducho týkajú všeobecných opatrení na ochranu zdravia, ktoré majú byť prijaté

6 — Komisia tiež odkazuje, podobne ako vo svojich vyjadreniach vo veci C-61/03, na rozsudok Súdneho dvora vo veci 70/88, Parlament/Rada, podľa ktorého je nutné zabezpečiť jednotnú a účinnú ochranu zdravia verejnosti proti nebezpečenstvám pochádzajúcim z ionizujúcich žiarení „bez ohľadu na ich zdroj“ (rozsudok Súdneho dvora zo 4. októbra 1991, Parlament/Rada, C-70/88, Zb. s. I-4529, bod 14), ako aj historický kontext Zmluvy ESAE, ktorá bola uzavretá v čase, keď bola jadrová energia používaná osobitne na vojenské účely.

obyvateľstvom v prípade rádiologickej havarijnej situácie, bez toho, aby toto ustanovenie odkazovalo na (vojenský) zdroj žiarenia. Podľa Komisie ide o otázku civilnej a nie národnej ochrany. Poskytnutie takýchto informácií nemôže poškodiť vojenské záujmy členských štátov.

16. Na tomto základe Komisia tvrdí, že Spojené kráľovstvo tým, že neinformovalo vopred obyvateľstvo, ktoré by mohlo byť postihnuté v prípade rádiologickej havarijnej situácie v Gibraltári, porušilo článok 5 ods. 3 smernice 89/618. V tejto súvislosti je Komisia toho názoru, že samotná verejná prístupnosť zásahového plánu „na požiadanie“, akým je GIBPUBSAFE v gibraltárskej verejnej knižnici, nie je v tomto smere postačujúca: článok 5 ods. 3 vyžaduje, aby Spojené kráľovstvo aktívne informovalo obyvateľstvo. Okrem toho základný cieľ smernice — ochrana obyvateľstva, ktoré by mohlo byť postihnuté v prípade rádiologickej havarijnej situácie — by sa nebol účinne dosiahol, ak by boli z jej pôsobnosti vylúčené žiarenia z vojenských zdrojov.

B — Spojené kráľovstvo a Francúzska republika

17. Spojené kráľovstvo tvrdí, že výsledok v prejednávanej veci vyplýva z rozsudku

Súdneho dvora vo veci C-61/03, podľa ktorého Zmluva ESAE vrátane hlavy II kapitoly 3 AE nie je uplatniteľná na žiarenia pochádzajúce z vojenského využitia jadrovej energie. V tejto súvislosti Spojené kráľovstvo opakuje svoje tvrdenia, ktoré uviedlo v danej veci, pričom zdôrazňuje neexistenciu všeobecnej výnimky alebo odchýlky v Zmluve ESAE porovnateľnej s článkom 296 ES, týkajúcej sa vojenských záujmov členských štátov. Spojené kráľovstvo je toho názoru, že neexistujú dôvody na rozlíšenie medzi pôsobnosťou článku 37 AE, ktorý je predmetom vo veci C-61/03, a pôsobnosťou článku 31 AE, ktorý je predmetom v prejednávanej veci. Spojené kráľovstvo zdôrazňuje, že smernicu 89/618 je potrebné považovať za sekundárny právny predpis, ktorý má rovnaký rozsah pôsobnosti ako hlava II kapitola 3 AE. Tvrdí, že GIBPUBSAFE ako bezpečnostný plán týkajúci sa výlučne možných nehôd vojenských lodí s jadrovým pohonom, ktorý bol vypracovaný ministerstvom obrany, tak nespadá do rozsahu povinností uložených smernicou 89/618.

18. Francúzska republika trvá na svojom stanovisku uvedenom vo veci C-61/03 na podporu Spojeného kráľovstva a tvrdí, že na danú vec sa vzťahuje rozsudok Súdneho dvora v uvedenej veci, a to v tom zmysle, že činnosti vo vojenskej oblasti nespádajú do pôsobnosti Zmluvy ESAE.

V — Posúdenie

19. Ako z vyššie uvedeného vyplýva, otázkou v uvedenej veci je rozsah pôsobnosti rozsudku C-61/03 a osobitne, či uvedený rozsudok pripúšťa existenciu povinnosti podľa smernice 89/618 informovať obyvateľstvo, ktoré by mohlo byť postihnuté v prípade rádiologickej havarijnej situácie súvisiacej s vojenskou loďou s jadrovým pohonom, o opatreniach na ochranu zdravia a krokoch, ktoré sa majú vykonať v prípade rádiologickej havarijnej situácie. Odpoveď na uvedenú otázku zjavne vyžaduje najskôr starostlivé posúdenie výroku a odôvodnenia rozsudku.

A — Rozsudok vo veci C-61/03

20. Ako je uvedené vyššie, v prejednávanej veci sa Komisia domáha, aby Súdny dvor určil, že Spojené kráľovstvo si tým, že jej nepredložilo všeobecné údaje týkajúce sa plánu zneškodňovania rádioaktívneho odpadu pochádzajúceho z likvidácie jadrového reaktora, ktorý bol pôvodne využívaný na vojenské účely (a to reaktora „Jason“ v Royal Naval College, Greenwich), nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 37 AE.

21. Pri zamietnutí žaloby Komisie Súdny dvor najskôr vymedzil predmet sporu v uvedenej veci. Uvádza, že niektoré z tvrdení Komisie sú založené na osobitných cieľoch hlavy II kapitoly 3 AE, súčasťou ktorej je článok 37 AE, v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti, Súdny dvor zdôraznil, že Komisia „neupresnila, že ustanoveniam tejto kapitoly možno priznať vecnú pôsobnosť odlišnú od vecnej pôsobnosti zvyšku Zmluvy“⁷. Súdny dvor namiesto toho rozhodol, že položená otázka by mala byť vymedzená širším spôsobom: a to, či vojenské použitie jadrovej energie môže spadať do pôsobnosti Zmluvy ESAE ako celku.⁸

22. V tomto zmysle Súdny dvor uviedol, že neexistuje žiadne výslovné ustanovenie, ktoré by vylúčilo činnosti spojené s obranou z oblasti pôsobnosti Zmluvy.⁹ Dospel však k záveru, že činnosti spadajúce do vojenskej oblasti nespádajú do pôsobnosti Zmluvy ESAE, a to z troch hlavných dôvodov.

7 — Rozsudok C-61/03, Komisia/Spojené kráľovstvo, už citovaný v poznámke pod čiarou 3, bod 24.

8 — Tamže, bod 25.

9 — Tamže, bod 28.

23. Po prvé Súdny dvor posúdil relevantnosť preambuly a cieľov Zmluvy ESAE stanovených v článkoch 1 a 2 AE a dospel k záveru, že jej zmluvné strany „mali v úmysle zdôrazniť nevojenský charakter tejto Zmluvy“ a že „ciele sledované Zmluvou sú v podstate civilnej a obchodnej povahy“¹⁰.

24. Po druhé sa Súdny dvor zamerl na význam historických súvislostí vypracovávaní Zmluvy a dospel k záveru, že takéto dôkazy „nepostačujú na preukázanie, že zámerom tvorcov Zmluvy bolo, aby boli ustanovenia Zmluvy uplatniteľné na vojenské zariadenia a na vojenské využitie atómovej energie“, keďže táto otázka zostala „nevyriešená“ zástupcami štátov zúčastnených na spomenutých rokovaniach.¹¹

25. Po tretie Súdny dvor zdôraznil, že viacero ustanovení Zmluvy ESAE zveruje Komisii „značné právomoci, ktoré jej umožňujú aktívne zasahovať prostredníctvom všeobecne záväzných právnych predpisov alebo prostredníctvom stanovísk obsahujúcich individuálne rozhodnutia do rôznych oblastí činností, ktoré v Spoločenstve majú vplyv na

využitie atómovej energie“¹². Súdny dvor v tejto súvislosti osobitne odkázal na ustanovenia hlavy II kapitola 3 AE (aj keď špecificky neuviedol článok 31 AE). Vzhľadom na to, že použitie uvedených ustanovení na vojenské zariadenia, výskumné programy a ďalšie iné činnosti „by mohlo ohroziť základné záujmy národnej obrany členských štátov“, neprítomnosť v spomenutej Zmluve akejkoľvek odchýlky stanovujúcej spôsoby, akými sa môžu členské štáty dovolávať týchto základných záujmov, „umožňuje vyvodiť záver, že činnosti spadajúce do vojenskej oblasti sú vylúčené z pôsobnosti tejto Zmluvy“¹³. Inými slovami, „zmluva nie je uplatniteľná na využitia jadrovej energie na vojenské účely“¹⁴.

26. Súdny dvor podporil tento všeobecný záver konštatovaním, že táto skutočnosť „nezmenšuje vôbec rozhodujúcu váhu, ktorú má cieľ, akým je ochrana zdravia verejnosti a ochrana životného prostredia proti nebezpečenstvám súvisiacim s využitím atómovej energie aj na vojenské účely“, pretože pokiaľ uvedená Zmluva nedáva Spoločenstvu osobitný nástroj, ktorým sa má sledovať tento cieľ, „nemožno vylúčiť, že vhodné opatrenia môžu byť prijaté na základe náležitých ustanovení Zmluvy ES“¹⁵.

10 — Tamže, body 26 a 27.

11 — Tamže, bod 29.

12 — Tamže, bod 35.

13 — Tamže, bod 36.

14 — Tamže, bod 44.

15 — Tamže.

B — Je možné rozsudok vo veci C-61/03 odlíšiť od prejednávanej veci?

prejednávanej veci. V tejto súvislosti je možné spomenúť dva možné argumenty.

27. Predovšetkým je nesporné, že zdroj jadrovej energie dotknutý v prejednávanej veci, ktorým je ponorka s jadrovým pohonom, ktorá je súčasťou Royal Navy Spojeného kráľovstva, je vojenskej povahy. Táto skutočnosť je ešte zjavnejšia, ako tomu bolo v prípade skutkových okolností vo veci C-61/03, ktorá sa týkala rádioaktívneho odpadu pochádzajúceho z likvidácie jadrového reaktora, ktorý sa už nevyužíval na vojenské účely.

28. Ďalej by som chcel poznamenať, že na prvý pohľad sú tvrdenia uvedené v rozsudku, ktorým je vojenské využitie jadrovej energie vylúčené z pôsobnosti Zmluvy ESAE, formulované široko a jednoznačne. Záver, ku ktorému dospel Súdny dvor v bode 44 rozsudku, že „Zmluva nie je uplatniteľná na využitia jadrovej energie na vojenské účely“, je na prvý pohľad kategorický a absolútny.¹⁶

29. Jedinou možnou otázkou, ktorá pripadá do úvahy v danej veci, je, či by tieto tvrdenia mali byť, podľa ďalšieho výkladu, odlíšené od

30. Po prvé je možné tvrdiť, že zatiaľ čo sa vec C-61/03 týkala pôsobnosti článku 37 AE, pre posúdenie oblasti pôsobnosti článku 31 AE (a právnych predpisov na ňom založených) sú rozhodujúce iné úvahy. Je napríklad možné upozorniť na skutočnosť, že článok 31 AE vlastne nezveruje Komisii samotnej právomoci, „ktoré jej umožňujú aktívne zasahovať“ do oblasti jadrovej energie v zmysle bodu 35 rozsudku, ale len Komisii umožňuje predložiť Rade legislatívny návrh základných noriem.

31. Toto tvrdenie je však podľa môjho názoru neobhájiteľné. Samotný Súdny dvor formuluje otázku vo veci C-61/03 s cieľom zistiť, či sa Zmluva ESAE ako celok uplatňuje na využitia jadrovej energie na vojenské účely.¹⁷ Túto úvahu podporujú aj formulácie používané v celom rozsudku: vojenské činnosti „sú vylúčené z pôsobnosti... Zmluvy [ESAE]“, ¹⁸ a nie len z pôsobnosti článku 37 AE. Navyše, tri dôvody, o ktoré sa Súdny

16 — Aj keď sú v rozsudku používané nepatrne rozdielne formulácie na vyjadrenie tohto pojmu — „vojenské využitia jadrovej energie“ (tamže, bod 25); „činnosti spadajúce do vojenskej oblasti“ (tamže, bod 36) —, neexistuje podľa môjho názoru medzi týmito formuláciami žiadny podstatný praktický rozdiel.

17 — Tamže, bod 25.

18 — Tamže, bod 36.

dvor pri tomto závere opiera — založené v podstate na cieľoch Zmluvy ESAE a na neexistencii akejkoľvek odchýlky v uvedenej Zmluve smerujúcej k ochrane vojenských záujmov členských štátov podobne ako v článku 296 ES — sa vzťahujú na Zmluvu ako celok, a sú teda relevantné pre článok 31 AE, ako aj pre článok 37 AE.

32. Po druhé je takisto možné tvrdiť, tak ako to robí v prejednávanej veci Komisia, že odlišenie je potrebné urobiť na základe povahy informácií, ktoré majú byť poskytnuté podľa článku 5 ods. 3 smernice 89/618, v porovnaní s informáciami, ktoré majú byť poskytnuté podľa článku 37 AE. Zatiaľ čo článok 5 ods. 3 vyžaduje len všeobecné informovanie verejnosti o opatreniach na ochranu zdravia, ktoré je potrebné prijať v prípade rádiologickej havarijnej situácie, povinnosť vyplývajúca z článku 37 AE zahŕňa okrem toho aj riziko „spätného inžinierstva“ na základe údajov o vojenských odpadoch. Naopak, ak by bola povinnosť vyplývajúca z článku 5 ods. 3 rozšírená na jadrovú energiu z vojenských zdrojov, riziko poškodenia vojenských záujmov členských štátov by bolo zanedbateľné. Je tomu tak osobitne v prejednávanej veci, kde plán GIBPUBSAFE je už v každom prípade verejnosti prístupný vo verejnej knižnici v Gibraltári.

33. V tejto súvislosti by som chcel najskôr uviesť, že sympatizujem s riešením navrhovaným Komisiou. Zdá sa mi totiž veľmi ťažké tvrdiť, že by vojenské záujmy členských štátov mohli byť poškodené poskytnutím základných informácií verejnosti o tom, ako sa najlepšie chrániť v prípade rádiologickej havarijnej nehody alebo situácie. Ako jasne vyplýva z ustanovení prílohy I smernice 89/618, informácie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť stanovená v článku 5 ods. 3, sú čisto všeobecnej povahy, vrátane základných údajov o rádioaktívite a ich účinkoch na ľudí a na životné prostredie, havarijných opatreniach predpokladaných na varovanie, ochranu a pomoc verejnosti v prípade rádiologických havarijných situácií a príslušných informáciách o činnostiach, ktoré má vykonať verejnosť v prípade rádiologických havarijných situácií.

34. Navyše snaha, ktorú musí Spojené kráľovstvo vynaložiť na splnenie povinností, ktoré pre neho vyplývajú z článku 5 ods. 3 v prejednávanej veci, je minimálna: ako na pojednávaní potvrdila Komisia, Spojené kráľovstvo mohlo splniť túto povinnosť jednoduchým zaslaním kópie plánu GIBPUBSAFE prostredníctvom poštových schránok obyvateľstvu Gibraltáru, ktoré by mohlo byť postihnuté v prípade rádiologickej havarijnej situácie v súvislosti s ponorkou HMS Tireless. Nie je potrebné dodať, že ide o bezvýznamné bremeno v porovnaní s podstatným významom záujmu ochrany zdravia obyvateľstva, ktorý sleduje článok 5 ods. 3.¹⁹ Za skutkových okolností prejednávanej

19 — Pozri, pokiaľ ide o význam cieľa ochrany verejného zdravia upravený v hlave II kapitole 3 AE, moje návrhy vo veci C-61/03, body 67 až 77.

vanej veci je teda stanovisko Spojeného kráľovstva a Francúzskej republiky popieraajúce existenciu takejto povinnosti jednoducho nesprávne.

možné poškodenie vojenských záujmov členských štátov oproti možným prínosom pre ochranu verejného zdravia v rámci posúdenia, či a v akom rozsahu sa na jednotlivú vec vzťahuje povinnosť vyplývajúca zo Zmluvy ESAE.

35. Predsa však právne dôvody, o ktoré sa opiera tvrdenie Komisie založené na povahe informácií, ktoré majú byť poskytnuté podľa článku 5 ods. 3, sa mi zdajú byť chybné. Je zjavné, tak ako poznamenáva Spojené kráľovstvo, že rozsah povinnosti upravenej v smernici 89/618 ako sekundárneho právneho predpisu nemôže byť širší, ako jeho právny základ, teda článok 31 AE. Ako som už uviedol, z kategorickej povahy rozsudku Súdneho dvora vo veci C-61/03 jasne vyplýva, že Zmluva ESAE — vrátane článku 31 AE — sa nemôže uplatňovať na jadrové žiarenia z vojenských zdrojov, a to bez výnimky.²⁰ Zdá sa mi, že nie je možné súčasne prijať podstatu uvedeného rozsudku a pritom pripustiť výnimku v jednotlivom prípade, v ktorom by uplatnenie povinnosti vyplývajúcej zo Zmluvy ESAE na žiarenia z vojenských zdrojov neznamenalalo žiadne nebezpečenstvo pre vojenské záujmy členských štátov. Som osobitne toho názoru, že rozsudok Súdneho dvora neponecháva žiadny priestor pre odôvodnenie založené na „proporcionalite“, ktoré by vyvážilo

36. Dodám, že voľba jednoznačného riešenia zo strany Súdneho dvora bola zjavne zámerná: stačí pripomenúť, že v mojich návrhoch v uvedenej veci som naznačil možné riešenie daného problému na základe zásady proporcionality. Komisia okrem toho odporučila použiť strednú cestu pri výklade článku 37 AE, podľa ktorého by členské štáty mohli na účel ochrany svojich záujmov v oblasti národnej obrany samy rozhodnúť o tom, od ktorého okamihu je možné rádioaktívne látky pochádzajúce z vojenských zdrojov klasifikovať ako „odpady“, a o obsahu všeobecných údajov poskytovaných podľa uvedeného článku. Súdny dvor tento výklad odporúčaný Komisiou odmietol.²¹

37. Z toho vyplýva, že nevyhnutným dôsledkom rozsudku Súdneho dvora vo veci C-61/03 je, že pokiaľ Spoločenstvo nevyužije právomoci, ktoré mu zveruje Zmluva ES, a neprijme právne predpisy v tejto oblasti,²²

20 — Jediná menšia výhrada, ktorú mám proti spomínanému rozsudku Súdneho dvora, súvisí so skutočnosťou, na ktorú upozorňuje Spojené kráľovstvo, a to, že povinnosť členských štátov oznamovať informácie o úrovni rádioaktívnej kontaminácie vzduchu, vody a pôdy (pozri články 35 a 36 AE) nutne zahŕňa čisto náhodné meranie rádioaktivity pochádzajúcej z vojenských zdrojov v rámci týchto celkových úrovní.

21 — Rozsudok C-61/03, Komisia/Spojené kráľovstvo, už citovaný v poznámke pod čiarou 3, body 38 až 42.

22 — Pozri tamže, bod 44.

bude existovať medzera v úprave ochrany verejného zdravia. Zo znení rozsudku je zrejmé, že Súdny dvor tento dôsledok pripúšťa. Z týchto dôvodov som nútený dospieť k záveru, že žalobu Komisie v prejednávanej veci je potrebné zamietnuť.

VI — Návrh

38. So zreteľom na vyššie uvedené navrhujem, aby Súdny dvor:

1. zamietol žalobu, ktorou sa Komisia domáha, aby Súdny dvor určil, že Spojené kráľovstvo si tým, že obyvateľstvo Gibraltáru vopred neinformovalo o opatreniach na ochranu zdravia, ktoré majú byť prijaté v prípade rádiologickej havarijnej situácie v súvislosti s prítomnosťou ponorky Royal Navy s jadrovým pohonom „HMS Tireless“ v prístave Gibraltár, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 5 ods. 3 smernice Rady 89/618/Euratom z 27. novembra 1989 o informovaní verejnosti o opatreniach na ochranu zdravia, ktoré sa majú uplatniť, a o krokoch, ktoré sa majú vykonať v prípade rádiologickej havarijnej situácie;
2. zaviazal Komisiu na náhradu trov konania, ktoré vznikli Spojenému kráľovstvu;
3. zaviazal Francúzsku republiku na náhradu svojich vlastných trov konania.